

NORSK KULTURRÅD

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep.
0030 Oslo

Oslo, 27.06.2002

Deres ref. 2002-458-1 K/thg/tla
Vår ref. 2002/01341 SJK 509

Høringssvar: NOU 2002:1 Fortid former framtid - utfordringer i en ny kulturminnepolitikk

Vi viser til Deres brev av 28.02.02 vedr. høringsuttalelse til NOU 2002:1 *Fortid former framtid - utfordringer i en ny kulturminnepolitikk*.

Norsk kulturråd har notert seg at utredningen inneholder vurderinger og formuleringer av verdigrunnlag, mål og strategier for en ny kulturminnepolitikk, og at den gir en rekke forslag til konkrete tiltak. Vi ser positivt på at det er laget en egen utredning om kulturminner som skal følges opp med en Stortingsmelding. Kulturrådet har likevel et begrenset ansvar innen kulturminnevernet, og vil konsentrere uttalelsen om sider ved utredningen som har relevans i forhold til ett av Kulturrådets tungt prioriterte områder gjennom en årrekke: tekniske og industrielle kulturminner.

Helt siden Kulturrådet ble opprettet i 1965 har arbeidet med vern og formidling av landets tekniske og industrielle kulturminner blitt høyt prioritert, ikke minst fordi endringene har skjedd raskere og mer definitivt innen industrisektoren enn på andre samfunnsområder. Kulturrådet tok i 1984 initiativ til opprettelsen av Utvalg for teknisk og industrielt kulturvern. Utvalgets innstilling (1988) har vært veiledende for arbeidet med Riksantikvarens verneplan for tekniske og industrielle kulturminner (1994).

Etter at det sentrale ansvaret for tekniske og industrielle kulturminner i 1991 ble overført fra Norsk kulturråd til Riksantikvaren, ble samarbeid og ansvarsfordeling mellom institusjonene avklart. Mens Riksantikvaren i dag har hovedansvar for bevaring, sikring og istandsetting av våre tekniske og industrielle kulturminner, har Kulturrådet et ansvar for tilrettelegging for museal virksomhet og formidling, samt for industrihistorisk dokumentasjon gjennom innsamling og tilrettelegging av kunnskaper fra materielle og immaterielle kilder.

De tekniske og industrielle kulturminnene er i dag et av Kulturrådets prioriterte områder i sitt arbeid for å verne om kulturarven. Kulturrådets tildeling av midler til tidsavgrensede prosjekter ved de prioriterte anleggene skjer i tråd med Riksantikvarens og Kulturrådets ansvarsfordeling i forhold til tekniske og industrielle kulturminner generelt. Kulturrådet har siden 1990 bevilget i overkant av 20 mill kr til ulike tiltak ved de prioriterte anleggene. Ved behandlingen av søknader har Kulturrådet et løpende samarbeid med Riksantikvaren, og særlig de siste ti årene har midler

til tidsavgrensede tiltak ved disse anleggene utgjort en vesentlig del av Kulturrådets avsetning til kulturvernformål.

Norsk Kulturråd er overrasket over at de prioriterte tekniske og industrielle kulturminnene i Norge, for så vidt også Kulturrådets arbeid for disse kulturminnene, er blitt så usynlige i utredningen. Det dreier seg her om større anlegg og helhetlige miljøer som representerer virksomheter og næringer som har vært vesentlige for utviklingen av Norge som industrinasjon. Behovet for bevaring og utvikling av fagkunnskap, dokumentasjon og planer for bevaring og ikke minst formidling av disse kulturminnene/kulturinstitusjonene er presserende. Kulturrådet ser det derfor som beklagelig at en så viktig del av kulturminnevernet har fått så liten plass i en utredning som tar utgangspunkt i at dagens kulturminnepolitikk ikke er tilstrekkelig for å sikre vår felles kulturarv for kommende generasjoner. Vi håper at den varslede Stortingsmeldingen vil gripe fatt i disse utfordringene.

Generelt ser Kulturrådet det som en styrke at verdi- og opplevelsesaspektet ved kulturminner og kulturmiljøer er blitt vektlagt i utredningen. En styrking av formidlingen av våre kulturminner er en forutsetning for at folk skal få kunnskap om og forståelse for betydningen av kulturarven og hvordan den best kan bevares og brukes. Det er derfor positivt at utredningen trekker fram konstruktive forslag når det gjelder kunnskap, forskning og kunnskapsspredning.

Kulturrådet ser videre positiv på at utvalgets flertall anbefaler et formalisert samarbeid på departementsnivå mellom Miljøverndepartementet, Kultur- og kirkedepartementet og Utdannings- og forskningsdepartementet. Kulturrådet vil også understreke den positive effekt det ville få for kulturminnevernet, særlig de tekniske og industrielle kulturminnene, om også de ulike fagdepartementene fikk et større ansvar for å sikre og formidle de bygninger og anlegg som sorterer inn under sin virksomhet.

Kulturminneutredningen inneholder i underkant av 150 anbefalinger som etter Kulturrådets mening danner et godt utgangspunkt for det videre arbeidet med utformingen av en framtidig kulturminnepolitikk. Foruten å legge større vekt på de teknisk-industrielle kulturminnene, håper vi at den varslede Stortingsmeldingen vil presentere konkrete tiltaksplaner og en økonomisk opptrappingsplan som vil bidra til å sikre vår felles kulturarv for framtiden.

Med vennlig hilsen

Ole Jacob Bull

Stig Johan Kalvatn